

Ärende: VN/36135/2023

Utkast till regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 7 a § i hälso- och sjukvårdslagen, socialvårdslagen och 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård

Bakgrundsinformation om den som lämnar utlåtande

Organisation eller remissinstans

Annan organisation eller förening

En fråga till myndigheterna: vad heter det organ som behandlat utlåtandet, och vilket datum behandlades utlåtandet?

-

Remissinstansens utlåtande

Är förslaget om att föreskriva om principerna för tjänsteutbudet inom social- och hälsovården värt att understödja?

Ja

Motiveringar och ytterligare kommentarer om huruvida förslaget är värt att understödja.

De begränsade resurserna inom social- och hälsovården, i kombination med en ökande efterfrågan på tjänster och ett tilltagande kostnadstryck, förutsätter en prioritering av tjänsteutbudet. Det är motiverat att reglera principerna för tjänsteutbudet. Inom kontexten för mentalvårdstjänster är det dock viktigt att prioriteringsprinciperna, i enlighet med WHO:s riktlinjer, betonar ett fullständigt förverkligande av de mänskliga rättigheterna för alla patientgrupper. Dessutom är det viktigt att säkerställa att prioriteringsprinciperna inte är metodcentrerade. En bristfällig beaktande av dessa två centrala helheter kräver korrigering.

Ger propositionsutkastet en tillräcklig och korrekt bild av lagförslagets ekonomiska konsekvenser (avsnitt 4.2)? Ni kan motivera er synpunkt nedan.

Propositionsutkastet ger inte en helt korrekt och tillräcklig bild av lagförslagets ekonomiska konsekvenser. Eftersom principerna för prioritering av tjänsteutbudet i lagförslagen till stor del

baserar sig på bedömning av metoder, är det sannolikt, särskilt inom kontexten för mentalvårdstjänster och socialtjänster, att de förväntade effekterna inte förverkligas. Propositionutkastet lyfter fram att de ekonomiska konsekvenserna som helhet är svåra att bedöma och i hög grad beror på genomförandet. Detta är en realistisk bedömning. De eventuellt mest positiva effekterna kan förväntas när det gäller välavgränsade åtgärder inom den somatiska specialiserade sjukvården.

Ger propositionsutkastet en tillräcklig och korrekt bild av lagförslagets övriga konsekvenser (avsnitt 4.2)? Ni kan motivera er synpunkt nedan.

Propositionsutkastet ger inte en helt korrekt och tillräcklig bild av lagförslagets övriga konsekvenser. Utkastet innehåller inte ett tillräckligt starkt åtagande att fullt ut beakta och prioritera mänskliga rättigheter, såsom rätten till frihet och rätten till kroppslig integritet, som principer för tjänsteutbudet inom hälso- och sjukvården. Detta bör identifieras som en särskild brist när det gäller mentalvårdstjänster. Dessutom betonar propositionutkastet alltför mycket bedömningen av metoder, medan mentalvårdssystemet i stället bör bedömas utifrån hela vårdkedjor och breda helheter på systemnivå, där en randomiserad prövning kan vara ett omöjligt sätt att undersöka effektivitet. Detta kan i värsta fall försvåra för patienter och klienter som använder mentalvårdstjänster och socialtjänster att få de effektiva tjänster de behöver.

Har lagförslagen några sådana konsekvenser som ännu inte har beaktats i propositionsutkastet, och i så fall vilka?

En eventuell ytterligare försvåring av innovationsverksamheten i frontlinjen.

Era kommentarer om paragrafen och specialmotiveringen: 7 a § i hälso- och sjukvårdslagen

Bedömningen av enskilda metoder betonas alltför mycket.

Era kommentarer om paragrafen och specialmotiveringen: 30 a § i socialvårdslagen

Bedömningen av enskilda metoder betonas alltför mycket.

Era kommentarer om paragrafen och specialmotiveringen: 36 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård

Bedömningen av enskilda metoder betonas alltför mycket. Det är viktigt att beakta tvärsektoriell delaktighet i samarbetsstrukturerna på samarbetsområdesnivå.

Medför tillämpningen av principerna för tjänsteutbudet inom social- och hälsovården enligt propositionsutkastet några utmaningar? Om ja, vilka slags utmaningar och hur anser ni att de kan lösas?

-

Övriga synpunkter eller förslag till preciseringar?

Lagförslagets största värde torde finnas inom den somatiska specialiserade sjukvården, där de problem som behandlas ofta är tydligt avgränsade antingen–eller-frågor. Så är inte fallet inom mentalvårdstjänster eller socialtjänster. Det är viktigt att säkerställa att hela social- och hälsovårdssystemet inte styrs utifrån principer som är utformade för den somatiska specialiserade sjukvården.

Gauffin Tapio

Nouseva mieli - Suomen skitsofreniayhdistys ry